

טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה 2014

בחג פורים האחרון, על אדמת פולין, הרכנתי ראש, יחד עם משלחת תלמידי והורי בית הספר התיכון שלנו, בפני זכרם וכבודם של ששת המיליונים מבני עמנו שנטבחו בשואה על ידי הנאצים ועוזריהם. יחד שחזרנו על אדמת פולין את צעדת המוות.

עמדנו חרש בכיכר השילוחים בקראקוב ליד בית המרקחת של פינקביץ'. בסמוך, התרגשנו למצוא על קיר בית החרושת "שינדלר" את תמונתו של רומן וולפיילר ז"ל, שלימים היה תושב קריית ביאליק, שחייו ניצלו בזכות העבודה שסיפק לו חסיד אומות העולם אוסקר שינדלר ז"ל.

בכינו לנוכח סיפורי הזוועה המשתקים ששמענו בבלוק 19, במחנה הנשים באושוויץ בירקנאו, שם סיפר המחנך אבי מונצרש את הסיפור הנורא של אמו ושתי אחיותיה. זעם וזעזוע הכו בנו כשמענו על שני אחיו שנולדו לימים עם ראש מרוסק, מתים, בשל מכת הרובה החזקה שהנחית חייל נאצי אכזרי על רחם אמו. קשה היה להשתחרר מן המראה האיום של רבבות הנעליים, המשקפיים, קצובות השיער, הפרוטזות, המזוודות המיותמות והטליתות הקרועות במחנה אושוויץ 1.

באוזנינו המה רעשן המחריד של רכבות המשלוח לטרבלינקה, ובתוכן האימהות שלנו, האבות שלנו, הסבים והסבתות. בתוך היער, הם הסתירו מעינינו את הילדים שלנו שלא זכו לילדות. שלוה מחרידה קפאה שם, בעודנו משוטטים במרחבי המחנה המוסתר היטב בתוך היער. צמרות העצים וקינון הציפורים כמו הסתירו את הזוועה שהתרחשה במקום.

מידי שנה פוחת מספרם של ניצולי השואה החיים בקרבנו אבל במקביל גובר הצימאון לשמוע את סיפורם. זיכרון השואה הוא פסיפס של אלפי סיפורים, סיפורים קטנים ואישיים.

כזהו סיפורו של מאיר לויטנוס, תושב הקריה ששרד את השואה. במהלך ביקורנו בפולין, אליו יצא עם רעייתו, לביאה, בנו רוני ונכדו עמית, שלושה דורות יחדיו, סיפר לנו את סיפורו המצמרר בקול נשנק מבכי. בעוד אמו, הוא ואחותו, חיה מירליה, נמלטים מהקלגסים הנאצים, אבדה אחותו באחת הסמטאות ומאז נעלמו עקבותיה, איך באקראי למד כי חייל נאצי ירה למוות באביו ובאחיו.

מאיר ואמו היו כחיות נרדפות שנמלטות מידי הנאצים. הם שרדו ונשארו בחיים ב

עזרת נוצרים חסידי אומות העולם, שסיכנו את חייהם וחיי משפחותיהם כדי להצילם. חודשים על גבי חודשים, הסתתרו בעליות גג מטונפות, באסמים בין ערימות הקש, בדירי חזירים ומתחת לחדרי המדרגות ששימשו להם מסתור לצד מקקים ותרנגולות. "איפה האישה עם הילד?" שמע את צרחות החיילים הגרמנים שבאו וחיפשו אותם. הילד הקטן ידע כי קולו עלול להסגיר אותם לידי המרצחים ולחרוץ את גורלם. לכן השפה היחידה שדיבר הייתה שפת השתיקה.

מאיר הקטן חי חיי בלהות, חיים בלי תקווה. ילד המקנא בפרפרים ובציפורים שהתעופפו בחוץ חופשיות. איך עמד ילד כה קטן בטלטה המתמשכת? איך שמר על צלם אנוש? הוא נעזר בסוודרים ישנים אותם פרם וסרג כל פעם מחדש וכך העסיק עצמו ושמר על רוחו.

רבים מקורבנות השואה לא השאירו אחריהם לא שם ולא זכר. החיה הנאצית טרפה אותם ואת סיפורם האישי, ואין מי שיספר את סיפור גבורתם. חובה עלינו לספר את סיפורם שלהם ושל ניצולי השואה החיים בקרבנו. רבים מהם נוצרים עד היום בלבם את התופת שחוו ומתקשים לספר על האימה בה חיו. יש ביניהם שלעת זקנה, החלו משחררים רסיסי מידע. הניצולים ההולכים ומתמעטים חיים במציאות של שנת 2014, אולם במחשבותיהם הם חוזרים וחיים את העבר. אין חולק, שמסלול חייהם היום מושפע מכל שאירע בעברם. עברו עשרות בשנים מאז. אף על פי כן, נשארה פינה נסתרה אי שם עמוק, שממנה מתפרשת תוגה המדריכה אותם בשארית חייהם. אנחנו נסענו לפולין כדי להיות אנשי העדות של מחר, להיות אלה שיזעקו את זעקת הקורבנות, גם כשאחרון הניצולים כבר לא יהיה בין החיים.

נסענו לפולין כדי לזכור ולא לשכוח. לזכור את הכל ודבר לא לשכוח.

- נסענו לשמוע את תקיעת השופר המהדהדת וכדי לזעוק על אדמת פולין הרוויה בדם עמנו את הזעקה "עם ישראל חי".
- נסענו לפולין כדי לראות את דגל ישראל מתבדר לו בגאווה במחנות המוות וכדי לשיר בהם בעוז את שירת "התקווה" שנשמעה מתוקה מתמיד, זכה ומזוקקת יותר מאי פעם.
- נסענו להתגאות בבני הנוער הנפלאים שלנו. בדור המוכשר הזה, שאם יידרש לכך ידע לאחוז בחרב ולהגן על עמו, ובעתות שגרה יבנה

כאן חברה טובה יותר שתצעיד את מדינת ישראל להישגים בכל תחומי החיים.

נסענו לפולין כדי לומר לנאצים וממשיכיהם : ניצחנו. מהרי האפר של הנרצחים קמה לה מדינת ישראל, מצבה חיה לששת מיליוני אחינו ואחיותינו, נשמור עליה כחומת המגן של העם היהודי לנצח נצחים.